

130 DE SACRIS AEDIFICIIS

sensum: *Regnante Domino nostro Theo. A binę columnae sustentent arcum, atque ita duodecim interiorem, totidemque alię exteriorem circuitum forment; omnes verò ex lapide Numidico, ordineque Ionico sunt. In parietis ambitu duodecim visuntur loculamenta.*

Ut autem hujus Ecclesiae constructio melius concipiatur animo, sub. Tab. XXIX. exteriorem, interioremque Orthographiam referimus. Prinr. enim figura interiùs repræsentat aedificium, cuius diameter est palmorum 109. ac fornix, qui columnis in gyrum dispositis imminet, indicatur lit. A. Eleganti Musivo opere olim fuisse ornatum credibile est; modò autem partim Musivo opere, partim verò pictura in locum (ut puto) dilapsi Musivi suffecta renidet. Quid autem hoc Musivum referat Tab. XXX. ostendit. Vides in hac varias vites, variosque

Hæc sunt quæ ex tegulis Borealis, & Australis partium decerpere potuimus; multa alia fortasse in tegumentis medianæ navis erant, quæ ob periculosis ascensus difficultatem omisi mus.

C A P U T X.

De Ecclesia S. Constantiae, ejusque Musivis operibus.

LAUDANDÆ semper memoriaræ Constantinus Imperator piis filiæ suæ Constantiae precibus indulgens, non solum Basilicam in honorem B. Agnetis, verùm etiam Baptisterium prope eandem Basilicam fecit, ut in supracitata vita S. Sylvestri indicatur. Ubinam autem ipsa Basilica fuerit, in dubium revocari minimè potest, cùm adhuc extet, ut supra jam demonstravimus. Oritur tamen dubium de Baptisterio, ad quod decidendum circumvicina aedificia lustrare oportet. Nam cùm antiquitus Baptisteria seorsim aedificarentur ab Ecclesiis, nullum aedificium profectò inveniemus, quod aptius ad Baptisterii usum inservire potuerit, quam S. Constantiae Ecclesiam, eidem Basilicæ proximam.

Ecclesia hæc rotundæ est formæ; interiorem porticum dupli- columnarum ordine divisam habet, ita ut

Campinos, & uvas, & in fornicis medio mulierem, in angulis verò quosdam genios, qui in vindemiæ actibus sc̄ exercent; aliqui enim currum uvis onustum ad calcatorium ferunt, ut literis AA. alii autem uvas in calcatorio conculcant, vinumq; exprimunt, ut lit. BB.

Redeamus ad Tab. XXIX. ac fig. I. in eadem literæ B. C. D. tria alia magna loculamenta denotant. In eisdem loculamentis B. C. duæ sunt laterales januæ, quæ in contiguam vineam ingressum præbent. D. loculamentum est, magnumque continet è porphyrite Mausoleum, eisdem vitibus, pampinis, uisque, ac geniis, ut fornix, ornatum, cuius exemplar habes in Tabula XXXI. Mausoleum hoc amplitudine ferè illi B. Helenæ æquale est, quod in Ecclesia SS. Petri, & Marcellini retulimus. Alia janua, per quam hodie in Ecclesiam patet ingressus, in alio loculo

lamento

